

KÄLLMATERIAL

JAN NILSSON

HEMSKHETER

I HOGDAL, LOMMELAND

OCH TJERNÖ

NÅGRA UTVALDA BROTT BEGÅNGNA MELLAN ÅREN
1850 OCH 1900 I VETTE HÄRAD BOHUSLÄN

- 8.** HÄSTSTÖLDER
BEGÅNGET: 1879
GÄRNINGSMAN: ARRENDATOR ALEXANDER ANDREASSON
FRÅN STRÖMSTAD

Utdrag ur domboken från Vette Häradsrätt.
Innehåller alla ingående handlingar i aktuellt mål.

Själva protokollsanteckningarna i domboken har vit bakgrund.

Till protokollet bilagda handlingar har grå bakgrund.

Originalhandlingarna kan till vissa delar vara svåra att tyda. Dels kan det bero på bläckfläckar, bortrivet papper eller att inbindningen av domboken gjorts så att ena kanten av en handling blivit "osynlig". Renskrift av texterna har gjorts så långt det är möjligt. Där texten ej kunnat tolkats, har ett frågetecken angetts.

Varje protokoll eller handling inleds med ett id-nr, ex. (v278495.b12480.s2469). Detta nr är ett id som används av företaget Arkiv Digital, när de katalogiserar och lägger ut materialet på internet. Du kan själv, med hjälp av detta id, söka fram aktuellt material på internet, men du måste då prenumerera på tjänsten. En sådan prenumeration kan lösas direkt på Arkiv Digitals hemsida.

Jan Nilsson

v281424.b8180

Urtima ting 17 April 1879

No 1

Under den 27 nästlidne Mars hade till Domhafvanden inkommit en skrifvelse så lydande:

“Till Herr Domhafvanden i Wette etc. se Litt A

I anledning häraf hade ransakning med häktade Alexander Andersson i Strömstad blifvit utsatt att denna dag härstädes hållas, derom t f Krln E Sundberg för egen inställelse och vederbörandes inkallande erhållit underrättelse; Och tillstädeskommer, då ransakningen nu företages, såsom åkl bemålde Sundberg samt målsegaren Enkan Maria Andersdotter i Hälle genom sin son Kristen Johansson, hvarjemte Alexander Andersson inställes för Rätten under bevakning af honom från Kronohäktet i Uddevalla åtföljande fånggevaldiger P A Bergendahl.

Målsegarens ombud förekallas och berättar: att han vistas hemma hos sin moder på Hälle, hvilken gård är belägen omkring 1/4 mil från stora vägen emellan Stömstad och Norge. Sedan ombudet söndagen den 9 sistl Mars på aftonen vattnat målsegarens hästar, gick han till nästa granngård Baggeröd, som ligger omkring 1/10 mil från Hälle. Då ombudet omkring kl 10 på aftonen samma dag var på återväg från Baggeröd, såg han en person komma ridande sig till mötes. Denne hade emellertid vikit af vägen, hvilket förekom ombudet misstänkt och gaf honom anledning att vid hemkomsten efterse hästarna i stallet, dervid af målsegarens tvenne hästar den ena var borta. Denne häst var en svartbrun vallack af vanlig ras, sex år gammal, och utan något särskilt igenkänningstecken. Den andra hästen var äldre och sämre än den bortstulne. Stallet var vid tillfället olåst. Ombudet förstod nu, att den ridande, som han mött på hemvägen, var den, som stulit hästen. Att tjuften varit nog försiktig vika af vägen, då han nalkades ombudet, har kommit sig deraf, att ombudet medhade en hund, som sprang i förväg hemåt, och då hunden mötte tjuften, har denne fruktat för att komma i möte med någon människa, samt vikit af från vägen. För att åter komma till stora vägen, måste tjuften rida förbi vid Tågeröd. Ombudet misstänker sdn hafva begått ifrågavarande stöld, emedan sdn [fel - skall vara ombudet] var borta från hemmet, då stölden skedde, och emedan tjuften vid stöldens föröfvande visat sig ega en synneligt god lokalkännedom. Sålunda tog han den unga och bästa hästen, ehuru denne stod längre in i stallet och var mindre lätt åtkomlig än den, han lemnade kvar, samt visste tillgripa den bästa selen, som hängde på samma krok som en sämre, ehuru den senare hängde ofvanpå den stulne. Då tjuften vid mötet med ombudet vikit af från vägen, hade han ridit fram öfver en bäck på det enda ställe, der bäcken var så grund, att detta kunde gå för sig, hvilket tydligen visar, att tjuften noga kände till lokalen. Sdn hade också många gånger varit i trakten af Hälle. Angående den bortstulne hästens värde uppgifver ombudet, att målsegaren sistlidet år blef för samma häst bjuden 600 kronor; och den stulne selen anser ombudet vara värd 30 kronor.

Sdn förnekar sig hafva begått ifrågavarande stöld, men kan icke uppgifva, hvar han vistades, då stölderna skedde.

Åkl ingifver ett vid polisförhör om ifrågavarande sak hållet protokoll äfvensom prestbevis angående sdn, hvilka handlingar äro af följande lydelse:

“Protokoll vid polisförhör etc se Litt B

“Att slaktaren Alexander etc se Litt C

Tillfrågad om sina lefnadsförhållanden uppgifver sdn, att hans föräldrar voro bondfolk och bodde å Sögård af Tanums socken der de egde en hemmansdel. Begge föräldrarna äro döda, fadren först och modren något senare, utan att sdn kan minnas för huru lång tid sedan, men sdn var då emellan 30 och 40 år gammal. Sdn har haft fyra syskon och fick tillsammans med dem ärfva andel af föräldrarnes efterlemnade fastighet 3/4 mt Sögård. Denna sin arfslott sålde sdn till en svåger och syster, hvarefter han köpte sig en fastighet vid Långö, hvilken han jemväl försålt utan att dock minnas när detta skedde. Sdn har aldrig haft drängtjenst eller lärt sig något yrke. Han bor nu i Strömstad samt är gift sedan 20 år tillbaka och har fyra barn. Då sdn på hemvägen från Fredrikshald befann sig på Hvaleröarna, som ligga omkring en och en half mil ute i hafvet, fick han der talas om ifrågavarande häststöld. Den 19 Mars kom sdn hem till Strömstad. Sdn säger sig icke kunna minnas om han vid polisförhöret den 21 Mars yttrade, hvad ofvanintagna protokollet derom innehåller.

Åkl anhåller om vittnesförhör med inkallade och närvarande Stadsfiskalen A E Lundgren samt Hanlanderna AA Påg och A W Gulling i Strömstad, Johan Edvard Olausson i Hälle och Hans Otto Nilsson i Fjella; Och som något jäf mot vittnena icke kan utletas, få de aflägga vtsed, på hvilken de, eftr varning för dess missbruk, höras en i sender och berätta:

- 1. A Lundgren:** vt var närvarande vid polisförhöret den 21 sistl Mars och vitsordar det dervid förda protokollets riktighet. Wid sagda tillfälle liksom nu låtsads sdn sig hafva dåligt minne. Vidkändt.
- 2. A A Påg:** vt var tillstädes, då det vid polisförhöret förda protokollet lästes för sdn. Då åkl efter uppläsandet frågade sdn, om protokollet var riktigt, genmälde denna härtill ja. Vidkändt.
- 3. A W Gulling:** Torsdagen den 20 sistl Mars kom sdn på eft. midd. än till vt, som har ölförsäljning. Wid tillfället omtalade sdn, att han varit på besök hos sin syster i Fredrikshald. Sdn köpte öl af vt och visade sig härvid hafva godt om silfverpenningar, men vt såg honom icke hafva några sedlar. Vidk.
- 4. Johan Evald Olausson:** Då vt lördagen den 8 Mars var här i Strömstad, såg vt sdn, på hvilken vt helsade utan att dock tala vid honom. Vidkändt.
- 5. Hans Otto Nilsson:** vt har sitt hem i Fjella, som ligger omkring en mil norr om Hälle i Skee socken, der målsegaren bor. Vid 6-tiden på e.m. samma dag, som ifrågavarande stöld förofvades, såg vt, medan det ännu var full dager, sdn på väg söderut gå förbi Fjella, som är beläget ungefär 1/8 mil från landsvägen. Sdn gick dock icke i riktning åt landsvägen utan fortsatte att gå söderut på en vanlig vinterväg. Vidkändt.

Med anledning af vtsmålen uppgifver sdn, att han icke kan minnas, att han, på så sätt Johan Edvard Olausson vittnat, den 8 Mars såg, och heller på vt i Strömstad. Sagde dag var nemligen sdn, såsom han vid polisförhöret riktigt uppgifvit, i Fredrikshald. Sdn medger dock, att han och nyssnämnde vtne känna hvarandra. Likaledes säger sdn sig icke kunna minnas, att han, såsom vt Hans Otto Nilsson uppgifvit, den 9 Mars passerade förbi Fjella.

För flera vtns inkallande anhåller åkl om uppskof, som af HRn beviljas till Tisdagen den 6 nästa Maj kl 10 f.m., då målsegaren, om hon vill i saken vidare höras, eger att åter härstädes möta, hvarjemte åkl bör vara försedd med bevis, att han till hörande inkallat tillgängliga vtn. I afbidan på ransakningens fortsättning skall sdn till Kronohäktet i Uddevalla åter införpassas.

v281424.b8200

No 1 Litt A

Till Herr Domhafvanden i Wette

Då jag denna dag på misstanke för häststöld häktat Alexander Andersson i Strömstad och förpassat honom till cellfängelset i Uddevalla får jag anhålla att Herr Domhafvanden behagade utsätta dag för ransakning samt derom underrätta mig på det nämnd och vittnen nu kunna inkallas.

Tillika får jag anhålla om Herr Domhafvanden behagade underrätta huruvida fången genom min försorg skall reqvireras till ranskaningen.

Wette Kronolänsmanskontor den 26 Mars 1879

H Ernst Sundberg

v281424.b8210

No 1 Litt B

Protokoll vid polisförhör i Strömstad den 21 Mars 1879

Då Alexander Andersson i Strömstad är misstänkt för att den 9 dennes på aftonen hafva från Maria Andersdotter i Hälle olofligen tillegnat sig en svartbrun häst, hölls härstädes denna dag polisförhör om saken ifråga.

Andersson uppgifver att han numera är mantalsskrifven i Strömstad sedan 4 år då han ditflyttade från Tjernö socken. Han erkänner sig vara straffad i Norge för hästtöld och hafva avtjenat straffet å Kristiania fängelse från 1875 till i Augusti 1877.

Beträffande sin vistelse under tiden stölden skedde uppgifver Andersson att han den 7 dennes (Fredag) begaf sig från Strömstad till Lommelanda hvarest han tillbragte natten å Hälle gästgifvaregård.

den 8 (Lördag) på morgonen åkte han med 2ne fruntimmer, af hvilka den ena var från Unneberg, öfver isen till Fredrikshald stadnande der öfver natten till följande middag hos en karl, som bor nära kyrkan och säljer mat och kaffe men ej maltdrycker. Nemnet på denna person kände han ej. Ej heller kunde han närmare angifva husets läge.

den 9 (Söndag) vid pass 2 å 3 på eftermiddagen gick han från Fredrikshald direkt norrut, stadnande öfver natten på ett ställe beläget en å en och en half mil från Fredrikshald. Namnet på stället eller värden kan han ej upplysa

den 10 fortsattes resan till i närheten af Sarpsborg. Han kan dock ej säga hvar han tillbringade natten

den 11, 12 och 13 vet han ej namnet på ställen der han tillbringade nätterna.

den 14 eller 15 kom han till Fredrikshald bodde hos en syster, gift med målaren Fryleman, hvarest han stadnade 2ne nätter.

Resan fortsatte sedan öfver Hvaleröarna, hvarifrån han med båt den 19 dennes på aftonen ankom till Näset och derifrån samma dag till Strömstad.

Andersson påstår sig icke hafva varit på Hälle i Skee socken eller i närheten deraf sedan våren 1878.

Förestående protkoll uppläsates för Andersson som vitsordar dess riktighet.
Som ofvan
Ernst Sundberg
t f Kronolänsman Wette härad

v281424.b8220

No 1 Litt C

Att slaktaren Alexander Andersson i Backen No 7, Strömstad är född i Tanum d. 6 Juli 1830 (trettio) med försvarlig kristendomskunskap tillträde till Herrans Nattvard åtnjuter medborgerligt förtroende samt förut icke här tilltalad eller straffad för brått Strömstads församling af Bohuslän den 1 April 1879 (sjuttionio)

Ac. Sihlbom
v. Pastor l.

v281424.b8250

Protokoll hållet vid urtima ting med Wette härad på tingsstället i Strömstad den 6 Maj 1879

No 1

Då till följd af Häradsrättens beslut vid urtima ting den 17 nästlidne April denna dag fortsattes derifrån uppskjutna ransakningsmålet angående t f Kronolänsmannen E Sundbergs åtal för häststöld mot häktade Alexander Andersson från Strömstad, inställa sig åklagaren och målsegaren Enkan Maria Andersdotter genom sin son Kristen Johansson, hvarjemte svaranden inställes för Rätten under bevakning af honom från Kronohäktet i Uddevalla åtföljande fånggevaldiger P A Bergendahl.

Ordföranden uppläser Häradsrättens vid sista rannsakingen förda protokoll, som parterna lemna utan anmärkning.

Svaranden säger nu, att han icke bestämdt minnes, om, såsom han förut uppgifvit, han Lördagen den 8 Mars var i Fredrikshald, men han "tror", säkert, att han sagde dag i sällskap med två fruntimmer på isen åkte öfver Ahlviken till Norige. Från Fredrikshald gick han till Fredrikstad, som ligger tre mil längre åt norr, men han var länge på resan, emedan han under vägen uppköpte kalfskinn. De 17 eller 18 st kalfskinn han mot 1,20 å 1,50 st sålunda upphandlade, hade han vid sin hemkomst med till Strömstad, der han sålde dem till Garfvaren Persson. Svaranden kan icke erinra sig, när han senast gick förbi vid Fjella, närmare än att vet sig hafva gått förbi der någon gång i år; men han har härvid icke varit inne på gården.

På förnyade frågor angående sin uppgifna resa till Norige säger svaranden slutligen att han bestämdt minnes och vet att han lördagen den 8 Mars på morgonen var i Hälle i Lommelanda socken, äfvensom att han samma dag for öfver isen till Frerikshald, der han stannade öfver natten till Söndags morgon, men när eller hvart han gick derifrån minnes han icke.

Åklagaren anhåller om vittnesförhör med Carl Börjesson i Westby och Christen Halfvardsson i Hälle af Skee socken, hvilka, tillstäde och ojäfvige befunne, efter gången ed och varning för dess missbruk, höras en i sender och vittna sålunda:

1. Carl Börjesson: Lördagen den 8 Mars på eftermiddagen, såg vittnet svaranden på norra gatan här i Strömstad. Wittnet känner svaranden och har talat med honom många gånger, men vid omvitnade tillfället förekom ej något samtal dem emellan. Vidkändt.

2. Christen Halfvardsson: vid tolftiden på dagen Lördagen den 8 Mars, såg vittnet svaranden här i Strömstad. Vittnet, som bor på det hemman Hälle, der ifrågavarande häststöld föröfvades, har många gånger sett hästen och kan intyga, att det var en bland de bästa hästarna i trakten, men vittnet kan ej bestämma hvad han var värd.

För flere vittnens hörande anhåller åklagaren om ytterligare uppskof, som af Häradsrätten beviljas till Torsdagen den 15 dennes kl 11 f.m. då målsegaren, om han vill i saken vidare höras, eger åter härstädes möta, hvarjemte åklagaren bör hafva inkallat alla de vittnen, af hvilkas hörande, han vill sig begagna. Svaranden skall till kronohäktet i Uddevalla åter införpassas. Som ofvan

På Härads Rättens vägnar
F D Carlborg

v281424.b6830

1879 den 15 Maj

No 60

Då till följd af Hdsrttns beslut vid urtima ting den 6 i denna månad denna dag fortsättes derifrån uppskjutna ransakningsmålet angående t f Krln E Sundbergs åtal för häststöld mot häktade Alexander Andersson från Strömstad, tillstädeskomma åkl och målsegaren Enkan Maria Andersdotter genom sin son Kristen Johansson, hvarjemte sdn inställes för Rätten under bevakning af honom från Kronohäktet i Uddevalla åtföljande fänggevaldiger P A Bergendahl.

Ordföranden uppläser Hdrttns vid sista ransakningen förda protokoll, som parterna lemna utan anmärknig.

Angående sin resa till Norge har sdn inga andra meddelanden att göra än de förut afgifna. Han säger sig fortfarande kunna minnas, att han lemnade Frerikshald vid middagstiden Söndagen den 10 Mars, men hvart han derifrån begaf sig, kan han icke förmås uppgifva, under påstående att an icke minnes det.

Åkl anhåller om vtsförhör med inkallade och närvarande Olof Mattisson från Tånga i Lommelands sn, och som Olof Mattisson befinnes ojäfvig får han föreräda och aflägga vtsed, på hvilken han, efter varning för dess missbruk, berättar: att vt, som sedan längre tid tillbaka är bekant med sdn, såg honom lördagen den 8 Mars, då vt befann sig i Fredrikshald, komma åkande dit öfver isen i sällskap med två fruntimmer, hvilka sdn uppgaf sig hafva träffat ute på isen. Sdn bjöd vt på ett glas öl, hvarefter de skildes åt kl något före 10 på f.m. Sdna omtalade icke för vt ändamålet med sitt besök i Fredrikshald, men han sade sig vara der "i ett ärende" samt att han skulle så snart som möjligt söka komma tillbaka till Strömstad. Efter detta sammanträffande har vt icke sett sdn förr än nu idag. Vidkändt.

Vt fordrar ersättning för sin inställelse enligt denna:

"Kostnadsräkning etc   se Litt D

Det vitsordas i Nn, att vt är boende 2 1/2 mil från tingsstället.

På fråga af åkl yttrar sdn, att han i Fredrikshald sammanträffade med en Norrman, samt att han med denne hade enskilda samtal en gång på lördagen och en gång på Söndag f.m. Sdn kan dock icke uppgifva hvad denna person heter.

I afbidan på utgången af de spaningar, som företagas efter den bortstulne hästen, anhåller åkl om uppskof med målet. Emellertid förmäler sig åkl icke vidare yrka på, att sdn hålles häktad, enär anledning icke finnes att antaga, det sdn avviker orten.

Beslut

Hdsrtn utställer ransakningen att förekomma till vidare handläggning å den dag under tinget, hvilken framdeles varder bestämd för dess afslutande, då åkl vid laga påföljd, målsegaren om hon vill i saken vidare höras samt sdn personligen vid hemtnings äfventyr skola åter iakttaga inställelse. Skolande emellertid sdn på fri fot ställas.

v281424.b6810

No 60 Litt D

Kostnadsräkning

En resa från Tånga till Strömstad 2 1/2 mil fram

och åter 5 mil å 1 krona 66 öre mil gör 8, 30

dagsförspillan 1 -

dagtraktamente 1 -

Summa kronor 10,30

Tånga den 12 Maji 1879

och som tillkommer från blifvande utslag

???

v281424.b7060

1879 den 1 Augusti

No 85

Till följd af Hdrns beslut den 15 sistl Maj fortsättes denna dag det under No 60 härofvän i dbkn omförmälda ransakningsmålet angående t f Krln E Sundbergs åtal för häststöld mot Alexander Andersson i Strömstad, och tillstådekomma härvid i åklagarens närvaro målsegaren Enkan Maria Andersdotter genom hennes son Kristen Johansson samt sdn personligen.

Sdn nekar fortfarande, att han är skyldig till åtalade häststölden och säger sig icke hafva något att i målet vidare tillägga samt inlemnar denna skrift:

“Till etc under yrkande at etc se Litt B

Åkl anhåller, att målet måtte få bero på ny anmälan och Hdsrn tilldöma de i målet hörde vtna ersättning för deras inställelse af allmänna medel.

Utslag

Då genom den åstadkomna bevisningen sdn mot sitt nekande icke kunnat öfvertygas hafva begått ifrågavarande häststölden, samt målet icke är af beskaffenhet, att edgång

deri ådömas kan, finner Hdsrttn sdn för det närvarande icke kunna åt saken fällas; men som i målet icke blifvit upplyst än mindre styrkt, att målsegaren genom angifvelse åstadkommit åtalet mot sdn eller eljest sökt binda sdn till ifrågavarande brott, varder sdns yrkande om ansvar å målsegaren af Hdrtn lemnadt utan afseende.

Då åkl genom hvad i målet förekommit, icke kan anses hafva saknat skäl för anställandet af ifrågavarande åtal, skola de målet hörde vittnena Hans Otto Nilsson i Fjella och Olof Mattisson i Tånga, som äro boende på mera än en mils afstånd från tingsstället, för sin inställelse undfå godtgörelse af allmänna medel med skjutspenningar efter en häst fram och åter från deras hemvist till tingsstället samt 50 öre i dagtraktamente för hvarje dag, som i och för resan samt vistandet vid domstolen erfordrats.

v281424.b7040

No 85 Litt B

Till Häradsrätten

Under yrkande af frikännelse från åtalet, yrkar jag ansvar enligt gällande Strafflag uppå målsegaren som uppgifvit och sökt binda mig till ett brott som jag icke begått; förbehålles jag mig öppet, att framdeles emot såväl åklagaren som målsegaren ? än sig göra och utföra den ersättnings och ansvarstalan för olaga häktning hvartill jag kan finna mig befogad -

v281425.b3320

1880 den 23 Juli

No 79

Domhafvanden anmäler Bullarens Häradsrätts ransakningsprotokoll och den 17 i denna månad gifne utslag angående häktade Alexander Andreasson från Strömstad, hvilken blifvit förklarad saker till ansvar för föröfvade stölder men förevisad till undergående af vidare ransakning rörande stölder begångna inom Wette och Qville härad; och sedan med anledning häraf denna dag blifvit utsatt för ransaknings företagande angående de inom detta härad föröfvade stölder samt Krln F N Lundgren för egen inställelse samt målsegares och vittnens kallande härom erhållit underrättelse, så inställa sig, då detta mål påropas bemälde Lundgren i egenskap af åklagare samt såsom målsegare Enkan Maria Andersdotter i Hälle genom lagligen befullmäktigadt ombud O Mattsson i Härslätt, hvarjemte Alexander Andreasson, som från kronohäktet i Uddevalla utfordrats, under bevakning för Rätten inställes.

Det antecknas här att, enligt hvad berörde ransakningsprotokoll bilagde utdrag af Vedbo Hdrtns domböcker för den 19 Mars och 14 April innevarande år samt Tunge, Stångenäs, Sörbygdens och Sotenäs Hdrtns dombok för den 3 Juni samma år utvisa, tilltalade Alexander Andreasson redan inför bemälde Hdsrtter undergått ransakning för de inom området för deras domsrätter föröfvade stölder; samt att Alexander Andreasson, som redan inför norsk polismyndighet, efter att hafva blifvit öfverbevist om stöld af trenne hästar, jemväl erkänt sig hafva begått ytterligare häststölder, inför Wedbo Hdsrätt derom uppgifvit:

att han i början af hösten år 1877 i Tossende, Sotenäs härad tillgripit ett brunt stokreatur jemte sele samt en kärra på ett annat ungefär en mil derifrån beläget ställe samt att det tillgripna blifvit försåldt till en torpare i Smörsund i Norge för åttatisju specie daler;

att han från ett för honom obekant ställe jemväl i Sotenäs härad i Mars månad 1878 tillgripit en ung gulaktig häst jemte sele, dervid han inkrupt genom en glugg i stallet der hästen förvarades samt inifrån öppnat dörren, hvarefter han samma natt på ett ställe beläget ett stycke ifrån det förut sistnämnda tillgripit en åkkärra, hvarefter det tillgripna föryttrades, hästen genom byte till en gästgifvare i Fetsund samt kärnan och selen genom försäljning till en person boende "vestför" Kristiania,

att han under höbergslen 1878 tillgripit ett å bete på något för honom obekant ställe i Krokstads socken stående stokreatur samt sele och kärra på ett närbeläget ställe, hvarefter det stulna föryttrades till Karl Mörk i Fetsund för Etthundrafyrtio kronor;

att han i September månad sistnämnde år ur ett olåst stall vid Trässvall i Qville socken tillgripit en ung brun häst samt derefter från ett närbeläget ställe tagit sele och kärra, hvarefter det stulna blifvit försåldt till Andreas Westeräng på gården Andras i Höland för bortåt tvåhundra nittioåtta kronor;

att han i November månad samma år vid Rör i Nafverstads socken ur ett olåst stall tillgripit ett brunt stokreatur samt sele och kärra på en gård derintill, hvarefter det stulna föryttrades till Skolläraren Brustad, förutom kärnan, som förut blifvit bortbytt mot en släde, hvilket senare åkdon dock medföljde vid försäljningen till Brustad. Wid föröfvandet af sistnämnda stölderna å Rör och hemmanet derintill skall den tilltalade enligt hvad han uppgifvit, hafva haft en medbrottling, som varit honom följaktig dit från Fredrikshald, men hvars namn eller hemvist tilltalade Andreasson förmålt sig icke veta eller i öfrigt kunna om honom lemnas några väsentliga upplysningar.

samt slutligen

att han vid Hälle i Skee socken af Wette härad under Mars månad sistlidne år från en der bosatt enka tillgripit ett brunt hästskreatur och en sele samt på Lommeland i Lommelanda socken en släde, hvilket stulna gods han föryttrat, hästen och de till selen hörande lämmanne med betsel till Karl Mörk i Fetsund för sammanlagdt tvåhundra två kronor samt selen till Gabriel Aasgaard på Nordli; hvaremot släden som varit gammal, kvarlemnats hos Mörk.

Vidare anmärkes dels att vid ransakningen inför Wedbo Häradsrätt blifvit angående den tilltalades infordradt och företett prestbevis så lydanade:

"Slagtaren Alexander Andreasson, som är häktad och under ransakning vid Wedbo Häradsrätt för begångne stölder af hästar, är född i Tanums af Bohus län den 6 Juni 1830 trettio kyrkoskrifven i Strömstad, der han har hustru och barn, eger med hjälplig kristendomskunskap tillträde till Herrans Nattvard, samt, såvidt pasors-Embetet känner till, medborgerligt förtroende. Han lär neml. hafva varit straffad för stöld i Norge, men derom har härå pastorsembete ej fått någon officiel underrättelse.

Här i Strömstad har han varit tilltalad men ej straffad för stöld af ett hästskreatur enär han genom nekande gick sig fri från anklagelsen.

Strömstad den 27 Mars 1880

Ax. Sihlbom

Kommunister acc u. pastor i Strömstad"

dels att han vid berörde ransakning, hörd öfver sina vigliga /lätt, enkelt, bekvämt/ lefnadsomständigheter, uppgifvit: att han alltid hört uppgifvas det han vore född den 5

Juli 1830 i Tanums socken af Bohus län af numera aflidna föräldrar Andreas Hansson och Maria Hansdotter, i hvilkas hus han, som vid 16 års ålder första gången begått H H Nattvard, vistats till uppnådd 25 eller 26 års ålder, då han ingått äktenskap med Amalia Larsdotter från Björke, Skee socken samt derefter med hustrun bosatt sig i Tanum Sörgård, hvarest han vistats i två år, samt slutligen efter att hafva varit bosatt tre eller fem år i Elsengen, Skee socken, samt fem eller sex år i Kärnö, hvarest han sedermera varit bosatt; att han före sin ankomst till Strömstad, sysselsatt sig med jordbruksarbete samt i Kärnö egt en mindre hemmandel, men efter inflyttningen till Strömstad försörjt sig med slagt och handel med boskap, som han överfört till Norge; att han för derstädes begången stöld af tvänne hästar, undergått tre års straffarbete, hvilket straff han ville påminna sig hafva utstått i slutet af Augusti månad år 1877, då han äfven blifvit på fri fot försatt och till Strömstad förpassad; samt att han kan läsa och skriva.

Hvad den tilltalade sålunda inför Vedbo Hdsrtt uppgifvit ej mindre angående sina lefnadsomständigheter än äfven de af honom begångna stölderna har han vid de senare ransakningarna vidhållit allenast med den förändring, att den af honom vid Trässvall i Qville socken tillgripne hästen blifvit till Andreas Vesteräng försåld för 70 specier eller 280 kronor hvarjemte det vid ransakningen inför Bullarens Hdrtt blifvit utredt, att den tilltalade icke haft någon medbrottsling vid föröfvandet af de erkända stölderna å Rör och hemmanet derintill.

Då ransakningen nu fortsattes angående de af den tilltalade inom denna Hrsts domvärjo föröfvade tillgrepp, anmäler åkl, att han icke kunnat erhålla upplysning om den målsegare, från hvilken den tilltalade skall hafva stulit en slåde, hvadan denna målsegare icke heller kunnat till inställelse härstäde kallas; men sedan den tilltalade nu uppgifvit, att han jemte släden på samma ställe tillgripit ett hästtäck samt att hemmanet var beläget i en utkant af Lommelands by, upplyses i nämnden att denna stöld blifvit begången hos Enkan Oleana Olsdotter i Lommeländ.

I denna ordning föredrager Domhafvanden Hdsrttns protokoll vid urtima ting den 17 April och 6 Maj 1879 samt Nris 60 och 85 i dboken vid samma års lagtima Sommaring, af hvilka handlingar inhemtas, att sedan tilltalade Alexander Andreasson blifvit den 26 Maj 1879 på misstanke om häststöld inmanad i häkte af t f Krlmn E Sundberg samt målsegaren Enkan Maria Andersdotter i Hälle vid de med den häktade härefter hållna ransakningar såsom grund för åtalet uppgifvit, att hon på aftonen den 9 Mars 1879 blifvit från stulen en svartbrun sex år gammal vallack och en bättre sele, för hvilka stölder hon misstänkte Alexander Andreasson, men denne enständigt förnekat sig vara skyldig till stölderna, har Hdrtn i utslag den 1 Augusti 1879 sig utlåtut, att som genom den åstadkomna bevisningen tilltalade Alexander Andreasson mot sitt nekande icke kunnat öfvertygas hafva begått då ifrågavarande stölder, samt målet icke vore af beskaffenhet, att edgång deri ådömas kunde, funne Hdrtn den tilltalade för de dåvarande icke kunna åt saken fällas.

Sedan pne vitsordat, att stölder, hvarför den tilltalade under år 1879 varit under åtal, äro desamma, som han numera erkänt sig hafva begått hos enkan Maria Andersdotter i Hälle, samt antecknad blifvit, att Hdsrttns anmärkta utslag icke blifvit öfverklagade, afsäger Hdrtn, efter öfverläggning följande

Utslag

Som det numera blifvit upplyst, att tilltalade Alexander Andreasson under sistlidet år

vid Hdsrtn varit åtalad för den stöld af en häst och en sele, som han sedermera erkänt sig hafva begått hos enkan Maria Andersdotter i Hälle, men den tilltalade enligt Hdsrtns utslag öfver sagde åtal förklarats icke kunna åsaken fällas; alltså och då icke visadt blifvit, att Kongl Hofrätten gifvit sitt tillstånd till, att detta mål må af Hdsrtn åter till pröfning upptagas och afgöras, förklarar sig Hdsrtn, på grund af 17 Kap 32§ RgsB, vara förhindrad att företaga någon vidare ransakning med den tilltalade rörande meranämnde stöld hos enkan Maria Andersdotter, kommande emellertid ransakningen att fortsättas angående erkända tillgreppet från enkan Oleana Olsdotter i Lommeland. Efter afsägandet häraf och meddelad besvärshänvisning, anhåller åkl, att ransakningen måtte uppskjutas till annan dag, så att åkl kan komma i tillfälle att inkalla målsegaren Oleana Olsdotter äfvensom möjligen tillgängliga vtmen.

Då något vidare icke förekommer afsäges efter öfverläggning detta

Beslut

Hdsrtn uppskjuter ransakningsmålet vidare handläggning till Tisdagen den 10 nästa Augusti kl 10 f.m., då åkl åligger tillstädesvara, försedd med bevis, att han till hörande i målet inkallat målsegaren Oleana Olsdotter samt tillgänglige vtmen. I afbidan på ransakningens fortsättning skall den tilltalade till kronohäktet i Uddevalla återförpassas.

v281425.b5290

Protokoll, hållet vid urtima ting med Wette härad på tingsstället i Strömstad den 10 Augusti 1880

No 1

Jemlikt Hdsrtns beslut d. 23 nästlidne Juli, antecknad under No 79 i dbkn för lagtima Sommartinget, företages nu till vidare handläggning uppskjutna ransakningsmålet angående för stöld häktade och tilltalade Alexander Andreasson från Strömstad; och tillstädeskommer härvid Krlmn F N Lundgren i egenskap af åkl samt såsom målsegare Enkan Oleana Olsdotter i Lommeland med biträde af sin son Edvard Carlsson derstädes, hvarjemte den tilltalade inställes för Rätten under bevakning af honom från Kronohäktet i Uddevalla åtföljande fånggevaldiger P A Bergendahl.

Edvard Carlsson, hvilken vistas hemma hos sin moder och för henne sköter den yttre hushållningen, berättar:

att han en dag i Mars månad förlidet år märkte att ett målsegaren tillhörigt hästtäckte försvunnit, men som täcket var af ringa värde vidtogs inga åtgärder för att skaffa rätt på detsamma. Släden deremot saknades visserligen i sagde Mars månad, men målsegarens folk antogo att den på något sätt kommit in i ladan och blifvit undangömd bland fodret, och som det icke blef något vidare slädföre samma vinter, brydde de sig icke om att söka få fram släden. Först när de i början af 1879 års skördetid skulle börja inköra släden, funno de släden vara borta och de förstodo då, att han blifvit bortstulen då de på våren saknat den. De stulna sakerna värderas af målsegaren släden till 5 kronor och hästtäckte till 75 öre, hvilken värdering i Nn godkännes. Målsegaren har icke återfått något af de stulna men vill icke framställa ersättningsanspråk mot den tilltalade emedan han skulle sakna tillgångar till ersättnings utgifvande.

Den tilltalade erkänner tillgreppet af både slädens och täcket, samt berättar, att han, efter att på gården Hälle i Skee socken hafva stulit en häst med sele, red allmänna vägen

omkring 1 1/4 mil, då han kom till hemmanet Lommeland. Både för bekvämlighets skull och för att icke väcka misstankar hade den tilltalade beslutat att jemväl lägga sig till en släde och färdas åkande. Han vek alltså af vägen upp till målsegarens bostad, hvarefter han påträffade släden stående på en plan bredvid åbyggnaderna. Täckket tog han inne i stallet, som var olåst. I stallet, som var inredt i en uthusbyggnad stodo vid tillfället målsegarens hästar. Från Lommeland åkte den tilltalade på isen öfver Idefjorden till Fredrikshall samt derifrån till Carl Mörk i Fetsund, till hvilken han utan särskild betalning öfverlät hästtäckket då han till honom sålde den på Hälle stulna hästen, Släden ville ingen köpa, utan denne står ännu qvar hos Mörk i Fetsund.

Målsegaren vitsordar, att dörren till stallet varit olåst samt anser den tilltalades uppgifter jemväl i öfrigt vara öfverensstämmande med sanna förhållandet.

Åkl öfverlemnar saken till Hdsrttns pröfning och yrkar ansvar å den tilltalade för tillgreppet.

Då något vidare icke förekommer, tillsägas åkl och målsegaren taga afträde, havrjemte den tilltalade ur tingssalen afföres, medan Rätten beslutar följande i partenars närvaro afsagda

Utslag

Genom egen, frivillig bekännelse inför Rätten, är tilltalade Alexander Andreasson lagligen förvunnen att hafva aftonen den 9 Mars 1879 olofligen dock utan inbrott, tillgripit en enkan Oleana Olsdotter i Lommeland tillhörig släde jemte ett gammalt hästtäckke, hvilke varor värderats till sammanlagdt fem kronor 75 öre; ty och som den tilltalade är öfvertygad att hafva derförut med och utan inbrott begått stölder, dömer Hdsrttn honom Alexander Andreasson skyldig till ansvar såsom för första resan stöld enligt 20 Kap 1, 10 och 18 §§ Strafflagen; men som den tilltalade vidgått, att han föröfvat flera stölder jemväl inom Qville härad, kommer han att för undergående af ransakning deröfver samt fällande till ansvar, der han sist lagföres, åter till Kronohäktet i Uddevalla införpassas för att i laga ordning hållas vederbörande tillhanda.